

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Spojená škola Zvolen,
Lieskovská cesta 1, Zvolen

Hospodárska Geografia

Predmetové kurikulum 2010/2011

ISCED3

Mgr. Eva Šardzíková

Nové metódy v škole – lepšie uplatnenie v živote

Premena tradičnej školy na modernú Kód ITMS
projektu 26110130305

Obsah

1. Všeobecné ciele predmetu	3
1.1. Obsah (tematické celky)	4
1.2. Kognitívne zručnosti (špecifické ciele)	4
1.3. Psychomotorické zručnosti (špecifické ciele).....	5
1.4. Postoje a hodnoty (špecifické ciele).....	6
2. Vzdelávací program.....	6
2.1. Vzdelávací program pre 1.ročník	6
2.1.1. Humánna geografia.....	6
2.1.1.1. Obyvateľstvo	6
2.1.1.2. Sídla	7
2.1.1.3. Hospodárstvo	7
2.1.2. Regionálna geografia sveta	8
2.2. Vzdelávací program pre 2 . ročník.....	12
2.2.1. Slovenská republika	12
2.2.2. Globálne problémy sveta	14
3. Nástroje hodnotenia	14

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Názov vyučovacieho predmetu	hospodárska geografia
Škola	Spojená škola, Lieskovská cesta 1, Zvolen
Názov ŠVP	obchodná akadémia
Kód a názov ŠVP	63 ekonomika a organizácia, obchod a služby
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3 A
Dĺžka vzdelania	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
iné	štátna škola

Predmet svojím obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Na obchodnej akadémii plní popri funkcii všeobecného vzdelávania aj prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania. Kompetencie, ktoré žiaci štúdiom geografie získajú a prehľbujú, im umožňujú spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom.

Tento predmet zahŕňa

- ucelený systém vedomostí a zručností, ktoré žiakovi umožňujú vzdelávanie v oblasti vnímania zmien a aktuálneho stavu prírody Zeme a ľudskej spoločnosti
- témy rozvoja environmentálnej výchovy, multikultúrnej výchovy
- poznatky o geografických a kultúrnych danostiach regiónov, s ktorými chcú v škole alebo mimo nej spolupracovať, užitočné pri prezentovaní regiónu v ktorom žijú
- súhrn geografických poznatkov, ktoré patria ku všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka

Časový rozsah výučby

Ročník	1.	2.	3.	4.	Spolu
Počet hodín	3	1	-	-	4

1. Všeobecné ciele predmetu

- Rozšíriť všeobecné vedomosti žiakov z oblasti humánnej a regionálnej geografie sveta, hľadať a objavovať súvislosti s ostatnými predmetmi, ktoré sa vyučujú v študijnom odbore obchodná akadémia.
- Rozšíriť osobnostné a sociálne kvality žiakov.
- Pripraviť žiakov na aktívny život v demokratickej spoločnosti.
- Pracovať v tíme.
- Pozitívne ovplyvňovať hodnotovú orientáciu žiakov.
- Budovať a upevňovať občianske postoje žiakov.
- Rozvíjať a posilňovať kritické myslenie.
- Efektívne pracovať s informáciami.

1.1. Obsah (tematické celky)

1.ročník:

Humánna geografia	- obyvateľstvo - sídla - hospodárstvo
Regionálna geografia sveta	- politicko – ekonomická štruktúra sveta - svetový oceán a polárne oblasti - Ázia - Afrika - Austrália a Oceánia - Amerika - Európa

2.ročník

Slovenská republika	- prírodné podmienky a vývoj - vývoj obyvateľstva a prognózy jeho vývoja - základná charakteristika sídiel - hospodárstvo - dopravné systémy - cestovný ruch a služby - regionálne členenie
Globálne problémy sveta	

1.2. Kognitívne zručnosti (špecifické ciele)

- a) *Rozšíriť všeobecné vedomosti žiakov z oblasti humánnej a regionálnej geografie sveta, hľadať a objavovať súvislosti s ostatnými predmetmi, ktoré sa vyučujú v študijnom odbore obchodná akadémia*
- 1) Popísať rozdelenie sveta na oblasti, hodnotiť hospodárske procesy vo svete
  - 2) Vysvetliť príčiny nerovnomerného vývoja vo svete, s využitím medzipredmetových vzťahov (dejepis, občianska náuka, ekonomika)
  - 3) Analyzovať vzťahy medzi prírodným prostredím, obyvateľstvom, historickým vývojom a hospodárskym zameraním pomocou mapy, grafických a štatistických údajov
  - 4) Vyhľadať informácie o jednotlivých regiónoch, štátoch na internete a spracovať ich formou referátu, prezentácie, projektovej úlohy
  - 5) Porovnať jednotlivé oblasti pomocou štatistických a kartografických údajov, lokalizovať ich na mape
  - 6) Posúdiť zásahy do prírodného prostredia na zabezpečenie životných podmienok a funkčného hospodárstva a získať tak informácie potrebné pre budúcich ekonómov
  - 7) Diskutovať o riešení problémov chudoby a výživy ľudstva, problémov ohrozenia životného prostredia človekom
- b) *Rozšíriť osobnostné a sociálne kvality žiakov*
- 1) konať zodpovedne nielen vo vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme
  - 2) Vystupovať proti neznášanlivosti, diskriminácii

- 3) Poznať a podporovať vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju našej planéty, ľudskému zdraviu
- 4) Urobiť si vlastný úsudok v otázkach, ktoré sú dôležité pre spoločnosť
- c) *Pripraviť žiakov na aktívny život v demokratickej spoločnosti,*
  - 1) Porozumieť globálnej podstate sveta
  - 2) Rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká
  - 3) Chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov
  - 4) Orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho vývoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu
  - 5) Formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu geografického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii
- d) *Pracovať v tíme*
  - 1) Vedieť rozdeliť si úlohy v tíme
  - 2) Byť zodpovedný za seba a spoluzodpovedný za prácu v kolektíve
  - 3) Pracovať v kolektíve v priateľskej atmosfére, nepodliehať predsudkom, predchádzať osobným konfliktom
  - 4) Hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých
- e) *Positívne ovplyvňovať hodnotovú orientáciu žiakov*
  - 1) Neznevažovať spolužiakov kvôli prejavovým názorom a postojom
  - 2) Uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú i osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých
- f) *Budovať a upevňovať občianske postoje žiakov*
  - 1) Zaujímať sa o aktuálne dianie u nás i vo svete, a tak sa pripravovať na budúce zamestnanie
  - 2) Vytvárať pozitívny vzťah k miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúre
  - 3) Poznať integračný vývoj v Európe, diskutovať o cieľoch, výhodách a nevýhodách ekonomickej integrácie
- g) *Rozvíjať a posilňovať kritické myslenie*
  - 1) Vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
  - 2) Správne a pohotovo triediť a interpretovať získané fakty, javy i myšlienky, vyvodzovať z nich závery a dôsledky
- h) *Efektívne pracovať s informáciami*
  - 1) Využívať rôzne zdroje informácií (knihy, tlač, internet, elektronické médiá...)
  - 2) Korektne spracovať a kombinovať informácie z rôznych zdrojov
  - 3) Vytvoriť výstup vlastnej práce na základe získaných a spracovaných informácií

1.3. Psychomotorické zručnosti (špecifické ciele)

- a) *Rozšíriť všeobecné vedomosti žiakov z oblasti humánnej a regionálnej geografie sveta, hľadať a objavovať súvislosti s ostatnými predmetmi, ktoré sa vyučujú v študijnom odbore obchodná akadémia*
  - 1) Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (tematické mapy, turistické mapy,...)
  - 2) Rozvíjať zručnosti žiakov v oblasti práce so štatistickým materiálom, vytvoriť graf, schému, usporiadať údaje do tabuľky
- b) *rozšíriť osobnostné a sociálne kvality žiakov*
  - 1) Rozvíjať kreativitu žiakov tvorbou projektov

- d) *pracovať v tíme*
- 1) Rozvíjať organizačné schopnosti
  - 2) Rozvíjať zručnosti potrebné k diskusii, kompromisu, obhajobe svojho stanoviska
- e) *Efektívne pracovať s informáciami*
- 1) Používať informačné a komunikačné technológie pri tvorbe projektov a pri úlohách z regionálnej geografie

1.4. Postoje a hodnoty (špecifické ciele)

- b) *rozšíriť osobnostné a sociálne kvality žiakov*
- 1) Vyjadriť a argumentovať súhlas, výhrady a nesúhlas s názorom učiteľa a spolužiakov
  - 2) Vystúpiť proti znevažovaniu iných kvôli prejavovým názorom a postojom
- c) *pripraviť žiakov na aktívny život v demokratickej spoločnosti*
- 1) V modelových a reálnych situáciách rozoznávať demokratické a nedemokratické konanie
- d) *pracovať v tíme*
- 1) Komunikovať a kooperovať s ostatnými členmi tímu
  - 2) Rešpektovať a obhajovať rovnakú hodnotu žien a mužov v spoločnosti napriek ich prirodzeným rozdielom
- e) *pozitívne ovplyvňovať hodnotovú orientáciu žiakov*
- 1) Preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie
- f) *Budovať a upevňovať občianske postoje žiakov*
- 1) Identifikovať sa so svojou obcou, regiónom, vlasťou, Európskou úniou
  - 2) Prijímať alebo odmietať tradície obce/regiónu/Slovenska/EÚ
- g) *rozvíjať a posilňovať kritické myslenie*
- 1) Reálne hodnotiť seba a iných ľudí

2. Vzdelávací program

2.1. Vzdelávací program pre 1.ročník

2.1.1. Humánna geografia

2.1.1.1. Obyvateľstvo

- *Pojmy*
Populačná explózia, priemerná hustota osídlenia, prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva, biologické, kultúrne, ekonomické a sociálne znaky obyvateľstva, veková pyramída
- *Výkonový štandard*
Opísať vývoj počtu obyvateľov na Zemi pomocou grafu, vysvetliť príčiny výrazných skokov v raste populácie, posúdiť zaťaženie rôznych častí sveta

a zdôvodniť, ktoré prírodné a hospodárske podmienky ho ovplyvňujú, vyznačiť na mape hlavné oblasti koncentrácie obyvateľstva, vysvetliť pojmy prirodzený a mechanický pohyb, populačná explózia, klasifikovať problémy s ňou spojené, porovnať údaje o prirodzenom pohybe obyvateľov za jednotlivé kontinenty, určiť faktory, ktoré ho ovplyvňujú, poznať hlavné migračné prúdy v Európe a vo svete, posúdiť príčiny, ktoré vyvolávajú emigráciu a imigráciu, diskutovať o ich vplyve na hospodársku a sociálnu politiku štátu, o vzťahu domáceho obyvateľstva a prisťahovalcov, nájsť informácie o tejto problematike v dennej tlači a vhodne ich interpretovať (referát, prezentácia), opísať priestorovú štruktúru obyvateľov podľa biologických, kultúrnych, ekonomických a sociálnych znakov, vysvetliť príčiny variability rôznych skupín ľudí, poznať príklady náboženskej a národnostnej neznášanlivosti, ktoré sú zdrojom konfliktov, vysvetliť problémy utečencov – príčiny a dôsledky tohto javu, zhodnotiť vývoj obyvateľstva rôznych oblastí analýzou vekovej pyramídy,

2.1.1.2. Sídla

- *Pojmy*
Vidiecke a mestské sídla, urbanizácia, suburbanizácia, citizácia, aglomerácia, konurbácia, megalopolis
- *Výkonový štandard*
Vysvetliť pojmy a uviesť k nim príklady: vidiecka obec, aglomerácia, rozptýlené sídla, svetová metropola, konurbácia, megalopolis, porovnať proces urbanizácie v rozvojových a rozvinutých krajinách, zakresliť do slepej mapy 10 najväčších sídel vo svete, posúdiť tendencie ich vývoja do budúcnosti, zaradiť sídla v okolí podľa veľkosti a funkcií

2.1.1.3. Hospodárstvo

- *Pojmy*
Hospodárstvo, formy a sektory hospodárstva, hospodárska integrácia, poľnohospodárska výroba, rastlinná a živočíšna výroba, priemyselná výroba a jej odvetvia, priemyselný komplex, priemyselný park, doprava, odvetvia dopravy, služby, cestovný ruch, obchod
- *Výkonový štandard*
Definovať pojmy, zhodnotiť význam hospodárskych integrácií, medzinárodného obchodu, určiť odlišnosti v poľnohospodárstve rozvinutých a rozvojových krajín, vyznačiť na mape sveta hlavné oblasti sústredenia priemyslu, uviesť príklady priemyselných komplexov a priemyselných parkov vo svete a na Slovensku, určiť lokalizačné faktory ich vzniku, priradiť činitele ovplyvňujúce vývoj dopravnej siete v rôznych oblastiach sveta, opísať hlavné trasy jednotlivých druhov dopravy na mape sveta, zostaviť a zdôvodniť (podľa mapy a literatúry) zoznam oblastí a miest, kde možno realizovať prímorský, horský a kultúrnohistorický cestovný ruch

2.1.2. Regionálna geografia sveta

2.1.2.1. Politicko – ekonomická štruktúra sveta

- *Pojmy*
Bipolárne usporiadanie sveta, rozvojové a rozvinuté krajiny sveta
- *Výkonový štandard*
Vysvetliť pojmy, zdôvodniť, ktoré historické udalosti výrazne zasiahli do politicko-ekonomickej štruktúry sveta, opísať súčasný geopolitický a hospodársky obraz sveta, porovnať rozvinuté a rozvojové krajiny pomocou štatistických údajov o HDP v prepočte na 1 obyvateľa, určiť hlavné črty ich hospodárstva

2.1.2.2. Svetový oceán a polárne oblasti

- *Pojmy*
Svetový oceán, hospodárske využitie oceána, polárny ekosystém, Arktída, Antarktída
- *Výkonový štandard*
Vysvetliť pojmy, vymedziť jednotlivé časti svetového oceána, vyznačiť ich do slepej mapy, zhodnotiť hospodárske využitie jednotlivých oceánov, porovnať možnosti ťažby nerastných surovín z pevniny a morského dna, lokalizovať na mape hlavné námorné trasy a prístavy svetového významu, uviesť príčiny znečisťovania morí, vymedziť polárne oblasti, porovnať polohu a hospodárske využitie Arktídy a Antarktídy, vysvetliť prečo je nebezpečné narušiť rovnováhu polárnych ekosystémov

2.1.2.3. Ázia

- *Pojmy*
Juhozápadná Ázia, Turecko, Izrael, Zakaukazské štáty, Arménsko, Gruzínsko, Azerbajdžan, Južná Ázia, India, Juhovýchodná Ázia, Malajzia, Východná Ázia, Japonsko, Čína, Stredná Ázia, Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Turkménsko, Uzbekistan
- *Výkonový štandard*
Definovať výnimočnosť Ázie z hľadiska polohy, rozlohy, obyvateľstva a nerastných surovín, na slepej mape Ázie pomenovať najväčšie rieky, jazerá, pohoria, nížiny, opísať oblasti s nedostatkom vody a oblasti ohrozené záplavami, vyčleniť jednotlivé regióny, uviesť príčiny ich rozdielnej ekonomickej vyspelosti, zhodnotiť význam hospodárskych integrácií v Ázii, porovnať hustotu zaľudnenia jednotlivých regiónov, štátov a vysvetliť zistené rozdiely na základe údajov v tabuľke, analyzovať problémy spojené s preľudnením, na základe informácií z médií pripraviť prezentáciu o spôsobe riešenia tohoto problému (alebo iného problému súvisiaceho s obyvateľstvom Ázie), vymenovať a lokalizovať na mape najväčšie sídla v jednotlivých regiónoch, určiť najvýznamnejšie poľnohospodárske produkty a lokalizovať hlavné oblasti ich produkcie, porovnať rozmiestnenie a štruktúru priemyselnej výroby zaostalých a rozvinutých krajín, posúdiť spoluprácu a ekonomické vzťahy medzi Tureckom a EÚ, zhodnotiť význam služieb v hospodárstve Turecka, porovnať

hospodárstvo pobrežných a centrálnych častí, uviesť príčiny nerovnomerného rozvoja, opísať štruktúru hospodárstva a vzťahy Izraela so susednými štátmi, porovnať zameranie hospodárstva a vzájomné vzťahy Zakaukazských republík, posúdiť vplyv pestrej skladby obyvateľstva na život v Južnej Ázii, najmä v Indii, opísať špecifické črty a zameranie priemyslu, jeho väzby na zdroje surovín, zhodnotiť význam a štruktúru poľnohospodárstva v Indii, posúdiť vplyv náboženstva na spôsob života a hospodárstvo, opísať prírodné bohatstvo a zvláštnosti Juhovýchodnej Ázie, posúdiť význam poľnohospodárstva a cestovného ruchu, vysvetliť extrémne rozdiely v hospodárskej úrovni krajín regiónu, posúdiť vplyv prírodných podmienok Východnej Ázie na rozmiestnenie obyvateľstva a hospodárskych aktivít, určiť faktory, ktoré prispeli k hospodárskemu rozvoju Japonska, určiť zameranie a štruktúru jeho hospodárstva, určiť hlavné priemyselné odvetvia a priemyselné oblasti v Japonsku, definovať prírodné, kultúrne a socioekonomické zvláštnosti Číny, porovnať hospodárstvo západnej a východnej časti krajiny, porovnať hospodárstvo štátov Strednej Ázie a určiť najvyspelejší z nich, lokalizovať na mape miesta významnej ťažby surovín

2.1.2.4. Afrika

- *Pojmy*

Dekolonizácia, apartheid, desertifikácia, Severná Afrika, Egypt, Alžírsko, Západná Afrika, Nigéria, Východná Afrika, Keňa, Etiópia, Stredná Afrika, Kongo, Kamerun, Južná Afrika, Juhoafrická republika, Angola

- *Výkonový štandard*

Definovať výnimočnosť Afrického kontinentu vzhľadom na ostatné kontinenty, do slepej mapy Afriky vyznačiť základné rovnobežky, poludníky, morské prúdy, pomenovať na slepej mape Afriky vybrané rieky, jazerá, pohoria, púšte, zhodnotiť hospodárske využitie riek a jazier, zdôvodniť prečo je Afrika najteplejší kontinent, opísať zmeny na mape Afriky po 2. svetovej vojne, vysvetliť pojmy dekolonizácia, apartheid, desertifikácia, vyčleniť na obrysovej mape regióny, určiť v nich najvyspelejší štát, opísať štruktúru obyvateľstva a hospodárstva, určiť najväčšie mestá a zameranie hospodárstva v jednotlivých regiónoch Afriky vo väzbe na lokalizačné faktory, vysvetliť zaostalosť priemyslu v rôznych oblastiach Afriky napriek zdrojom nerastných surovín, posúdiť výhody polohy krajín na severe Afriky, určiť ich spoločné znaky, lokalizovať ich na obrysovej mape Afriky, posúdiť, prípadne navrhnúť možnosti spolupráce Slovenska s nimi, opísať prírodné podmienky na juhu a severe Západnej Afriky z hľadiska poľnohospodárskej výroby, posúdiť vplyv pestrej štruktúry obyvateľstva na politickú a ekonomickú stabilitu štátov Západnej a Strednej Afriky, vysvetliť problém hladu vo Východnej Afrike, navrhnúť formy pomoci zo strany Slovenska, vyznačiť na mape Afriky oblasti ťažby surovín a zdôvodniť vysoký podiel ťažobného priemyslu v priemysle krajín Strednej Afriky, určiť zameranie a porovnať poľnohospodárstvo Strednej a Východnej Afriky, opísať podmienky rozvoja hospodárstva v JAR, v Angole, vysvetliť prečo má JAR všestranne vybudovaný priemysel, porovnať JAR s inými vyspelými štátmi sveta (Japonsko, Austrália, ap.)

2.1.2.5. Austrália a Oceánia

- *Pojmy*

Austrálsky zväz, Nový Zéland

- *Výkonový štandard*
Definovať zvláštnosti Austrálie a Oceánie, vyčleniť regióny a opísať ich prírodné podmienky, na obrysovej mape vyznačiť základné rovnobežky, pomenovať najrozsiahlejšie púšte, pohoria, analyzovať skupiny obyvateľstva, ktoré tvoria populáciu Austrálie a Oceánie a určiť jej rozmiestnenie, vymenovať 5 najväčších austrálskych miest a zakresliť ich do obrysovej mapy Austrálie, určiť hlavné zameranie priemyselnej výroby, vyznačiť hospodársky najvýznamnejšie oblasti – priemyselné i poľnohospodárske, opísať prírodné a ekonomické zvláštnosti, členenie Oceánie, porovnať hospodárstvo Austrálie a Nového Zélandu

2.1.2.6. Amerika

- *Pojmy*
Severná Amerika, Kanada, USA, NAFTA, Stredná Amerika, Latinská Amerika, Mexiko, Karibská oblasť, Kuba, Južná Amerika, Brazília, Venezuela, Paraguaj, Argentína, Uruguaj, Čile, Bolívia, Peru, Ekvádor, Kolumbia
- *Výkonový štandard*
Opísať prírodné podmienky Ameriky, vyznačiť na obrysovej mape Ameriky vybrané prvky horizontálnej členitosti, lokalizovať na mape Ameriky púšte a vysvetliť ich vznik, určiť približný počet obyvateľov Ameriky a štáty s najvyšším počtom obyvateľov, opísať vývoj a štruktúru osídlenia, určiť hlavné faktory ovplyvňujúce rozmiestnenie a hustotu zaľudnenia, porovnať mestá v Severnej a Latinskej Amerike, definovať hlavné problémy rozvoja Ameriky, zhodnotiť jej integračný vývoj, vyčleniť a lokalizovať regióny, určiť ich centrá a špecifické črty, definovať zvláštnosti Kanady, určiť zameranie hospodárstva jednotlivých jej oblastí, na základe grafov zhodnotiť využitie pôdy a energetických zdrojov v Kanade a USA, zdôvodniť zistené rozdiely, opísať podmienky rozvoja USA, porovnať jednotlivé oblasti USA z hľadiska prírodných a socioekonomických podmienok, určiť najväčšie mestá a oblasti koncentrácie priemyslu USA a Kanady, lokalizovať ich na obrysovej mape, určiť špecifiká poľnohospodárstva v Severnej Amerike, posúdiť možnosti cestovného ruchu, uviesť príklady spolupráce so SR, určiť spoločné a rozdielne črty štátov Strednej Ameriky, zhodnotiť postavenie krajín Karibskej oblasti z hľadiska poľnohospodárstva, cestovného ruchu, bankovníctva, opísať zvláštnosti Brazílie, zhodnotiť jednotlivé oblasti krajiny z hľadiska hospodárskych aktivít, úrovne a osídlenia, porovnať Laplatskú a Amazonskú nížinu z hľadiska ich hospodárskeho využitia, lokalizovať najväčšie mestá a koncentrácie priemyselnej výroby na obrysovej mape Brazílie, opísať ich hospodárske zameranie a väzby na ťažbu surovín, opísať a porovnať hlavné znaky hospodárstva štátov Andskej a Laplatskej oblasti, určiť zameranie poľnohospodárstva a štruktúru priemyselnej výroby, zhodnotiť možnosti cestovného ruchu v Latinskej Amerike, spolupráce a obchodu so SR

2.1.2.7. Európa

- *Pojmy*
Európska únia, inštitúcie EÚ, Česko, Poľsko, Maďarsko, Rakúsko, Švajčiarsko,

Lichtenštajnsko, Nemecko, Francúzsko, Monako, Benelux, Veľká Británia, Írsko, Island, Dánsko, Švédsko, Nórsko, Fínsko, Estónsko, Lotyšsko, Litva, Španielsko, Andorra, Portugalsko, Taliansko, Vatikán, San Maríno, Malta, Slovinsko, Chorvátsko, Srbsko, Čierna Hora, Bosna a Hercegovina, Albánsko, Rumunsko, Moldavsko, Grécko, Bulharsko, Macedónsko, Ukrajina, Bielorusko, Rusko

- *Výkonový štandard*

Opísať prírodné podmienky Európy: povrch, podnebie, riečnu sieť, bioklimatické pásma, uviesť príklady pozitívnych aj negatívnych zásahov človeka do prírody Európy, na slepej mape Európy lokalizovať základné rovnobežky, poludníky a vybrané prvky horizontálneho členenia, zhodnotiť polohu Európy z hľadiska svetovej ekonomiky, opísať integračný vývoj v Európe, určiť približný počet obyvateľov a najľudnatejšie štáty Európy, porovnať štruktúru obyvateľov, hustotu zaľudnenia, stupeň urbanizácie v jednotlivých oblastiach Európy a vo svete analýzou grafov a tabuliek, zdôvodniť nerovnomerné zaľudnenie, lokalizovať na slepej mape európske konurbácie a najväčšie aglomerácie, posúdiť príčiny ich vzniku a tendencie vývoja, porovnať hospodársku a politickú silu Európy v minulosti a v súčasnosti, posúdiť výhody a nevýhody členstva v EÚ, vyznačiť na mape Európy štáty strednej, západnej, severnej, južnej, juhovýchodnej a východnej Európy a ich hlavné mestá, porovnať jednotlivé regióny Európy na základe ekonomických kritérií, zhodnotiť geografickú polohu jednotlivých štátov, analyzovať prírodné zdroje a ich hospodárske využitie, posúdiť vzájomné vzťahy Česka a Slovenska, uviesť príklady ekonomickej a kultúrnej spolupráce, vymedziť hornosliezsku konurbáciu, posúdiť hospodárske využitie Dunaja, vymenovať špecifiká poľnohospodárskej výroby v Maďarsku, porovnať hospodárstvo alpských štátov, využívanie prírodných zdrojov pre ich hospodársky rozvoj, zhodnotiť predpoklady cestovného ruchu, uviesť príklady stredísk cestovného ruchu v Alpách, diskutovať o výhodách neutrality, špecifikovať hospodárske postavenie Nemecka v Európe, zhodnotiť význam veľkých riek v západnej Európe pre rozmiestnenie obyvateľstva a jeho hospodárskych aktivít, určiť v ktorých odvetviach priemyslu dosahujú Nemecko a Francúzsko svetovú špičku, opísať postavenie Francúzska v rámci medzinárodnej dopravy a cestovného ruchu, určiť spoločné a rozdielne znaky krajín Beneluxu, opísať postavenie Veľkej Británie a vplyv vstupu do EÚ na jej hospodársky rozvoj, na základe informácií z médií posúdiť vzťah obyvateľov severnej Európy k politickým utečencom, k prírode, zhodnotiť vplyv mora na hospodárstvo krajín severnej Európy, určiť ktoré priemyselné výrobky a odvetvia sú typické pre krajiny tejto oblasti, zhodnotiť spoločné a rozdielne znaky krajín južnej Európy, určiť typické výrobky pre tieto krajiny, porovnať údaje o obyvateľstve a cestovnom ruchu, špecifikovať postavenie v rámci EÚ, analyzovať národnostné a náboženské problémy v juhovýchodnej Európe, opísať výnimočnosť Grécka a jeho súčasnú hospodársku situáciu, zhodnotiť rozmiestnenie priemyslu Ukrajiny vzhľadom na ťažbu surovín, diskutovať o problémoch ťažby a prepravy surovín z Ruska cez Ukrajinu a Bielorusko, opísať štruktúru a rozmiestnenie hospodárskych aktivít v Rusku, zhodnotiť jeho postavenie vo svete, opísať najnovšie geopolitické zmeny, náboženské a etnické konflikty v Európe, porovnať ich s konfliktami v ostatných častiach sveta

2.2. Vzdelávací program pre 2 . ročník

2.2.1. Slovenská republika

2.2.1.1. Prírodné podmienky a vývoj

- *Pojmy*
Poloha, povrchové celky, Karpaty, Panónska panva, klimatické oblasti, riečna sieť, vodné nádrže, pôdne typy, vegetačné stupne, relikty, endemity, národný park, CHKO, miestna krajina
- *Výkonový štandard*
Vymenovať jednotlivé štátne celky, ktoré boli na našom území od 7. stor. n. l., určiť matematickogeografickú, fyzickogeografickú a geopolitickú polohu Slovenskej republiky, zhodnotiť a rozlíšiť na obrysovej mape Slovenska základné povrchové celky, rieky, jazerá, podnebné oblasti, opísať ich význam a využívanie, analyzovať rozšírenie pôdnych typov v závislosti od nadmorskej výšky, posúdiť činitele ovplyvňujúce rozšírenie rastlín a živočíchov, vysvetliť zásahy človeka do prirodzenej vegetácie v minulosti a dnes, zdôvodniť ochranu prírodných a kultúrnych pamiatok, lokalizovať ich na mape Slovenska, vytvoriť prezentáciu prírodných podmienok miestnej krajiny (alebo zvolenej lokality na Slovensku)

2.2.1.2. Vývoj obyvateľstva a prognózy jeho vývoja

- *Pojmy*
Vývoj osídlenia, prirodzený prírastok, migračný pohyb, vekové zloženie obyvateľstva, národnostná štruktúra, religiozita, zamestnanosť
- *Výkonový štandard*
Zhodnotiť vývoj osídlenia a zaľudnenie na Slovensku, porovnať štatistické ukazovatele s krajinami EÚ, na základe údajov z tabuliek, analyzovať rozmiestnenie, pohyb a štruktúru obyvateľstva v rámci regiónov Slovenska, určiť faktory ovplyvňujúce pohyb a štruktúru obyvateľstva, posúdiť vývoj obyvateľstva Slovenska z hľadiska prirodzeného prírastku, migrácie, priemernej dĺžky života

2.2.1.3. Základná charakteristika sídiel

- *Pojmy*
Urbanizácia, veľkostné kategórie sídel, funkcie sídel, vidiecke a mestské sídla
- *Výkonový štandard*
Vysvetliť pojmy, určiť funkcie vidieckych sídel a miest, rozlíšiť veľkostné kategórie miest a viesť príklady, opísať historický vývoj osídlenia na Slovensku, porovnať stupeň urbanizácie v rámci regiónov a EÚ, posúdiť prognózy vývoja aplikovaním štatistických informácií

2.2.1.4. Hospodárstvo

- *Pojmy*
Odvetvia hospodárstva, štruktúra hospodárstva, priemysel, priemyselný park, surovinová základňa, energetika, hutnícka výroba, environmentálna politika, strojárstvo, elektrotechnika, chemický priemysel, sklárska a keramická výroba, priemysel stavebných hmôt, drevospracujúci, textilný, obuvnícky, kožiarsky a potravinársky priemysel, poľnohospodárstvo, štruktúra rastlinnej a živočíšnej výroby, produkčné oblasti, chovateľské oblasti, lesné hospodárstvo, kalamitné ťažby, vodné hospodárstvo
- *Výkonový štandard*
Vysvetliť pojmy, opísať štruktúru hospodárstva Slovenska v jednotlivých etapách vývoja, príčiny a dôsledky, analyzovať problémy slovenskej ekonomiky, posúdiť prínos členstva v EÚ pre hospodárstvo, porovnať význam ťažby surovín na Slovensku v minulosti a v súčasnosti, posúdiť hospodársky dopad rastúcej závislosti na dovoze surovín, určiť odvetvovú štruktúru priemyslu Slovenska, stanoviť vzájomné prepojenia jednotlivých odvetví, klasifikovať kľúčové odvetvia, ich zameranie a lokalizačné faktory, posúdiť ich z hľadiska kladných aj záporných vplyvov na životné prostredie, lokalizovať na mape priemyselné parky, zdôvodniť ich umiestnenie v jednotlivých oblastiach Slovenska, definovať význam, zameranie a hlavnú úlohu poľnohospodárskej výroby SR, opísať proces transformácie v poľnohospodárstve, zhodnotiť využitie zeme pomocou grafov, analyzovať rastlinnú a živočíšnu výrobu, určiť hlavné produkčné oblasti, vyčleniť regióny s najväčšou rozlohou úrodných pôd, posúdiť možnosti využitia eurofondov na zvýšenie produkčnej schopnosti poľnohospodárstva, zhodnotiť hospodársky význam lesov a ich využitie na území Slovenska, opísať negatívne dôsledky odlesnenia v jednotlivých oblastiach Slovenska a ich vplyv na prírodné pomery, analyzovať vodné hospodárstvo na Slovensku

2.2.1.5. Dopravné systémy

- *Pojmy*
Európsky dopravný koridor, druhy dopravy, diaľnice, rýchlostné cesty, paneurópsky železničný dopravný koridor, ekologické výhody, bezpečnosť
- *Výkonový štandard*
Vysvetliť pojmy, určiť pomocou mapy smer hlavných trás železničnej, vodnej, cestnej a potrubnej dopravy na Slovensku, posúdiť stav a uviesť faktory, ktoré ovplyvnili smer trás jednotlivých druhov dopravy, zhodnotiť dopad jednotlivých druhov dopravy na životné prostredie a uviesť možnosti zníženia negatívnych dopadov a tendencie ďalšieho rozvoja dopravy na Slovensku

2.2.1.6. Cestovný ruch a služby

- *Pojmy*
Potenciál cestovného ruchu, formy cestovného ruchu, centrá kultúry a vzdelania, zahraničný obchod, komoditná a teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu
- *Výkonový štandard*
Vyčleniť oblasti Slovenska s možnosťami využitia jednotlivých druhov a foriem

cestovného ruchu, vypracovať zoznam oblastí Slovenska s perspektívnym rozvojom cestovného ruchu, zhodnotiť cestovný ruch v miestnej oblasti, opísať najvýznamnejšie centrá kultúry a vzdelávania na Slovensku, pripraviť referát o súčasných reformách školstva a zdravotníctva, opísať zahraničný obchod Slovenska, jeho komoditnú a teritoriálnu štruktúru, na základe aktuálnych štatistických údajov zostrojiť graf,

2.2.1.7. Regionálne členenie

- *Pojmy*
Región, územnosprávne členenie Slovenska, Bratislavský región, Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko
- *Výkonový štandard*
Vyčleniť jednotlivé regióny, zhodnotiť ich prírodné podmienky, opísať vývoj a rozmiestnenie obyvateľstva a sídel, opísať zameranie priemyslu a poľnohospodárstva, porovnať dopravu, cestovný ruch, koncentráciu služieb, opísať prírodné a kultúrnohistorické zvláštnosti regiónov, zhodnotiť prírodné riziká pôsobiace v jednotlivých regiónoch na Slovensku, posúdiť možnosti riešenia týchto problémov, perspektívy rozvoja daného regiónu

2.2.2. Globálne problémy sveta

- *Pojmy*
Globálny problém, polarizácia sveta, bezpečnosť a svetový mier, problém výživy, energetický a surovínový problém, ochrana životného prostredia, biodiverzita, deforestácia
- *Výkonový štandard*
Vysvetliť pojmy, definovať hlavné problémy, vysvetliť príčiny vzniku globálnych problémov, na základe informácií z médií uviesť najnovšie výsledky ich vývoja, interpretovať svoj postoj k riešeniu globálnych problémov

3. Nástroje hodnotenia

Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Cieľom je získať podklady pre klasifikáciu žiaka, ako aj informovať žiaka o pokroku v učení a o tom čo a ako treba v učení zlepšiť

Hodnotenie v predmete hospodárska geografia bude prebiehať priebežne na základe

- písomných testov
- ústnej odpovede
- projektových úloh
- prezentácií, posterov
- referátov a skupinových aktivít

Otázky a úlohy sú pripravené v súlade s učebnou osnovou a tematickým plánom, sú presne a jednoznačne štylizované, aby im žiak rozumel a neprevyšujú stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch.

Výsledná známka za klasifikačné obdobie sa vypočíta váženým aritmetickým

priemerom jednotlivých známok, pričom známka za písomný test bude mať váhu 25 bodov, známka za ústnu odpoveď 15 bodov, známka za projektovú úlohu 20 bodov, známka za prezentáciu alebo poster 10 bodov, ostatné aktivity 5 bodov. Stupnica hodnotenia testov je vytvorená podľa percenta dosiahnutých bodov z maximálneho počtu bodov v danom teste:

100 % - 90%	výborný
89 % - 75 %	chválitebný
74 % - 60 %	dobrý
30 % - 59 %	dostatočný
0 % - 29 %	nedostatočný

Pri hodnotení projektovej úlohy sa bude prihliadať na obsah (splnenie cieľov, kreativita, motivácia a vlastné postoje), formu prezentácie (použitie zdroje, štatistické údaje, obrazový materiál) a obhajobu (odborné vyjadrovanie, vzbudenie záujmu spolužiakov, dodržanie stanoveného časového limitu)

Vypracovala E. Šardzíková